

WŁODZIMIERZ BIELAK* – LUBLIN

**KSIĘGA BRACTWA TRÓJCY PRZENAJŚWIĘTSZEJ
W PARAFII DYWIN 1763-1800****Wstęp**

Miasto Dywin należało w XVIII wieku do powiatu kobryńskiego, a parafia do diecezji łucko-brzeskiej. Parafia powstało ok. 1700 roku, choć kościół łaciński pw. Wniebowzięcia NMP, fundowany przez Jana Kazimierza i Michała Korybuta Wiśniowieckiego, istniał tu od 1660 roku. W 1798 Dywin znalazł się w diecezji wileńskiej, do której należał do 1925 roku, po czym został włączony do diecezji pińskiej. W 1743 roku bp Franciszek Antoni Kobielski poświęcił nowo wybudowany drewniany kościół parafialny. Parafia rzymskokatolicka została zlikwidowana w 1866 roku, a kościół do niej należący przejęła Cerkiew prawosławna. Odrodzenie się parafii i odbudowa spalonego w czasie I wojny światowej kościoła, nastąpiły w 1917 roku. Dziś Dywin znajduje się na terenie Białorusi w obwodzie brzeskim, niedaleko granicy z Ukrainą¹.

Bractwo Trójcy Przenajświętszej zostało założone w 1763 roku i rozwijało się do 1800 roku, kiedy to dokonano ostatnich wpisów członków bractwa. Doklejenie kolejnych kart sugeruje, że przewidywano dalszy rozwój bractwa, lecz ogólna sytuacja Kościoła polskiego pod zaborami doprowadziła do upadku bractw, których los podzieliło także bractwo Trójcy Przenajświętszej w Dywinie.

Jak wynika z prezentowanych w księdze odpustów i powinności członków, Bractwo Trójcy Przenajświętszej miało przede wszystkim dewocyjny charakter ukierunkowany na oddawanie czci Trójcy Świętej poprzez udział w specjalnych nabożeństwach i modlitwę indywidualną. Szczególną modlitwą należało otaczać zmar-

* Ks. Włodzimierz Bielak – dr hab. historii Kościoła, kierownik Katedry Historii Kościoła w Średniowieczu, Instytut Historii Kościoła, Wydział Teologii KUL

¹ *Słownik Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, red. F. Sulimierki, B. Chlebowski, W. Walewski, t. 2 Warszawa 1881, s. 258-259; L. Królik, *Organizacja diecezji łuckiej i brzeskiej od XVI do XVIII wieku*, Lublin 1983, s. 280-287; S. Litak, *Kościół łaciński w Rzeczypospolitej około 1772 roku*, Lublin 1996, s. 78-79; B. Kumor, *Granice metropolii i diecezji polskich*, „Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne”, 20 (1970) s; 293-294; 22 (1971) s. 338.

łych współbraci. Z celów praktycznych wymieniono nauczanie prawd wiary o Trójcy Świętej oraz opiekę nad chorymi, podróżnymi i osierociałymi panienkami.

Księga Bractwa Trójcy Przenajświętszej w Dywinie ma wartość historyczną nie tylko dla dziejów tej parafii, ale również dla badań genealogicznych ludności zamieszkującej na terenach dawnej Rzeczypospolitej.

Opis rękopisu

Księga Bractwa Trójcy Przenajświętszej parafii Dywin jest przechowywana w Archiwum Diecezjalnym w Drohiczynie, Archiwum Parafii Dywin, sygn. V/Fr/1. Kodeks zawiera osiem kart białych i siedem kart zielonych o wymiarach 21 × 33 cm, pozszywanych w składki czterokartowe. Z końca wyrwano co najmniej trzy karty.

Oprawa kartonowa. Na rogach i grzbiecie pozostałości skóry. Blok księgi jest poluzowany, ale jej stan ogólny dobry. Brak oryginalnej paginacji.

Wpisów w księdze dokonano w języku polskim i łacińskim różnymi rękami. Znajdują się w niej spisane odpusty przysługujące członkom bractwa, powinności braci, obrzędy towarzyszące przyjmowaniu nowych konfratrów oraz ich imiona i nazwiska.

Nota edytorska

Przy wydawaniu niniejszego rękopisu starano się stosować zasady zawarte w *Instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych od XVI do połowy XIX wieku*, red. K. Lepszy, Wrocław 1953 oraz *Instrukcji wydawniczej dla średniowiecznych źródeł historycznych*, Kraków 1925.

W szczególności zastosowano następujące zasady:

1. Numery stron oryginału podano w nawiasach okrągłych kursywą.
2. Wszelkie uzupełnienia i objaśnienia tekstu pochodzące od wydawcy ujęto w nawiasy kwadratowe [].
3. Wątpliwe lekcje oznaczono przez [?].
4. Konieczne upewnienia czytelnika o poprawności lekcji poszczególnych wyrazów oznaczono przez [s].

(1) Liber Confratrum et Consororum in Confraternitatem Tituli Sanctissimae et In[di]viduae Trinitatis

(2) Liber Confratrum et Consororum in Confraternitatem Tituli Sanctissimae et Individuae Trinitatis Ad Ecclesiam Parochialem Divinensem cum Indulgentiis a Sancta Sede Apostolica concessis introductam inscribendorum Anno Domini 1763 Die 29 Mensis Maii Inchoatus.

(3) Per Me, Adalbertum Josephum Łęczycki, Protonotarium Apostolicum, Canonicum Cathedralem Luceoriensem Curatum huius Loci Introductum

(5) Odpusty Bractwa Trójcy Przenajświętszej

1. W dzień, którego się kto wpisuje w Bractwo Trójcy Przenajświętszej otrzymuje zupełny odpust, a ma się w ten dzień spowiadać, Najświętszy Sakrament przyjąć i modlić się za zgodę panów chrześcijańskich [!], za wykorzenie herezji, za podwyższenie Kościoła Bożego i za Papieża.
2. W godzinę śmierci, kto jest wpisany w to Bractwo, wypowiada się i Najświętszy Sakrament przyjmie, jeżeli by zaś tego uczynić nie mógł, a imienia Jezus ustami, albo nie mogąc ustami, sercem należnie wezwie, zupełnego dostąpi odpustu.
3. Kto w Uroczystość Trójcy Przenajświętszej wypowiada się, Najświętszy Sakrament przyjmie i kościół albo kaplicę tego Bractwa, któregokolwiek czasu od pierwszego Nieszporu do drugiego zachodu, nawiedzi i modląc się za zgodę Panów chrześcijańskich, za wykorzenie herezji, za podwyższenie Kościoła Bożego i za zdrowie Papieża, otrzyma zupełny odpust.
4. Kto w ostatni dzień oktawy Trójcy Przenajświętszej spowiadać się, komunikować będzie i nawiedzi kaplicę albo kościół, gdzie jest to Bractwom dąstąpi siedm lat i siedm kwadragen odpustu.
5. Kto w którykolwiek dzień między oktawą Uroczystości Trójcy Przenajświętszej nawiedzi kościół tego Bractwa i modlić się będzie za pomienione cztery potrzeby, to jest za zgodę panów chrześcijańskich etc., dostąpi każdego dnia 200 dni odpustu.
6. Kto raz w rok obierze sobie siedm dni na to, aby przez nie co dzień jednemu lub wielom słabym i chorym wzmagającym się z choroby jakimkolwiek pobożny uczynek i przysługę jakimkolwiek sposobem uczynił, a będzie się w który z tych siedmiu dni spowiadać i komunikować, dostąpi zupełnego odpustu raz w rok.

7. Oprócz pomienionych siedmiu dni, ile razy ktokolwiek co dobrego jakimkolwiek sposobem uczyni choremu wzmagającemu się z choroby, za każdy raz z osobna ma 100 dni odpustu.
8. Kto podróżnego do domu swego przyjmie albo mu do stołu usłuży, albo jakimkolwiek innym sposobem przysłuży się, jeżeli przez 7 dni to czynić będzie co dzień, a przy tym spowiadać się będzie i Najświętszy Sakrament przyjmie w którykolwiek dzień z tych siedmiu, dostąpi raz w roku zupełnego odpustu.
9. (6) Nadto, ile razy kto jakąkolwiek przysługę i uczynek pobożny uczyni podróżnemu, za każdy raz ma 100 dni odpustu.
10. Kto w dni niedzielne i insze na nabożeństwie Bractwa Trójcy Przenajświętszej, jakoż na koronce, na miesięcznych i inszych mszach św., na modlitwach przy schadzkach i na którychkolwiek nabożeństwach lub żałobnych (?) w kościele albo w kaplicy tego Bractwa odprawiających się będzie, za każdy raz otrzyma 100 dni odpustu.
11. Kto comiesięczną niedzielę, albo w którykolwiek inszy dzień raz w miesiąc spowiadać się, komunikować i modlić w ten dzień za zgodę panów chrześcijańskich będzie, tudzież za wykorzenie herezji, za podwyższenie Kościoła Bożego i za Papieża, dostąpi siedm lat odpustu i siedm kwadragen.
12. Kto podczas modlitwy czterdziestu godzin w tym kościele, gdzie jest to bractwo, będzie się modlił przez godzinę tak jak mu Bóg do serca poda, otrzyma 200 dni odpustu.
13. Kto wpisany lub niewpisany w Bractwo Trójcy Przenajświętszej nawiedzi Bractwa tego kościół podczas Wielkiego Postu, to jest kwadragesymy, w piątek którykolwiek i spowiadawszy się gdziekolwiek, choć nie będzie komunikował tego dnia, zmówi w tym kościele 5 Pacierzy i 5 Pozdrowienia Anielskiego za zgodę panów chrześcijańskich, za podwyższenie Kościoła Bożego etc., dostąpi 200 dni odpustu.
14. Kto w dni świąt Najświętszej Panny Narodzenia, Oczyszczenia, Zwiastowania, Nawiedzenia i Wniebowzięcia wyspowiadawszy się Najświętszy Sakrament przyjmie i nawiedzi kościół, ten gdzie jest to bractwo modląc się w tymże kościele albo brackiej kaplicy za cztery potrzeby wyżej mianowane, to jest za zgodę panów chrześcijańskich [s] etc. dostąpi odpustu 7 lat i 7 kwadragen.
15. Kto za Najświętszym Sakramentem do chorego pójdzie, albo go poprowadzi i cokolwiek nabożnie za tegoż chorego zmówi, otrzyma 5 lat i tyleż kwadragen [odpustu].
16. Kto ciało zmarłego brata lub siostry Bractwa Trójcy Przenajświętszej odprowadzi na pogrzeb, dostąpi każdego razu 100 dni odpustu.

Nadał te odpusty Bractwu Trójcy Przenajświętszej Paweł Papież V Roku Pańskiego 1606 die 2-da octobris in bulla Archi Confra[termitas].

Powinności braci i sióstr Bractwa Trójcy Przenajświętszej

Każdego zostającego w Bractwie Trójcy Przenajświętszej ta jest powinność. 1-mo Imię Trójcy Przenajświętszej czcić. 2-do Jej się oddawać. 3-tio co niedziela na

część Trójcy Przenajświętszej mówić 3 Pacierze, 3 Zdrowaś Maryja i 3 Wierzę [w Boga], albo Koronkę Trójcy Przenajświętszej odmówić lub na niej w kościele być, gdzie ją Bractwo śpiewa. Duchowne osoby w Bractwo Trójcy Przenajświętszej wpisane albo też wypełniają, albo przy mszy św. lub innych nabożeństwach swoich uczczą Imię Trójcy Przenajświętszej wtedy [s/].

Promotor bracki powinien na Koronce zalecać chorych i w potrzebach swoich uciekających się [do Boga], także za zmarłych braci i siostr tego Bractwa, aby się za nich modlono.

(7) Przystoi też wszystkim w to Bractwo wpisanym bywać dla odpustów dostąpienia na brackich nabożeństwach, jako to na Koronce, na Mszach św. i żałobnych i procesyjach etc.

Często się spowiadać i komunikować, albowiem Bóg w Trójcy Świętej Jedyny, który jest czysty od wszelkiej niedoskonałości najbardziej^a czyste sumienie miłuje. Modlić się za inszych w tym Bractwie zostających, osobliwie, kto na Koronce nie bywa. Także młodych i nieumiejętnych nauczać wiary o Trójcy Przenajświętszej w domach albo gdzie się okazyja poda. Kiedy publicznie kapłan do chorego z Przenajświętszym Sakramentem iść będzie, bracia pomienionego Bractwa ze świecami asystować powinni. Obligowani też są ciało zmarłego brata lub siostry Bractwa Trójcy Przenajświętszej odprowadzić na pogrzeb ze świecami do tegoż Bractwa należącemi, tudzież przy odprawiającym się nabożeństwie być przytomnemi.

Powinność zaś całego Bractwa Trójcy Przenajświętszej pisana jest krótko i wyrażona od Archi-Konfraterniej Rzymskiej Bractwu farnemu węgrowskiemu in litteris aggregationis, gdzie te są słowa: Et teneatur dicta confraternitas exercere unum ex nostris operibus, scilicet hospitalitatem convalescentium, peregrinerum seu maritatarum puellarum. Co się tak rozumieć ma: I obligowane jest powinne Bractwo uczynić jeden z naszych uczynków, to jest przyjmować z słabości powstających, podróżnych lub wyposażać osierociałe panienki.

Sposób wpisania do Bractwa Świętej Trójcy

Zgromadzeni bracia i z temi, którzy się wpisać chcą, świece w rękę trzymającemi poklękawszy przed ołtarzem brackim, śpiewać będą Veni Creator Spiritus, albo przynajmniej zmówią Veni Sancte cum versu et oratione etc. Po tym ks. promotor wstawszy z państwem bracią, porządnie zasiada i przeczytają powinności brackie i odpusty. Po tym ks. promotor głośno do wszystkich rzecze, aby ci, którzy mają wolą żyć prawdziwie po chrześcijańsku i te ustawy wiernie zachować, przystąpili do wpisania. Którym, jak przystąpią, króciusięńko powie egzotrę. Po tym po jednemu, albo po parze, jako będzie mogło być, z zapalonemi świecami w rękę, które nic innego nie znaczą, [jak tylko] jedno serce miłością Boską i bliźniego gorejące i życie przykładem oświecające, przystępować będą do stolika, gdzie klęcząc, imiona i przezwiska swoje, aby w księgę wpisane były, powiedzą i świece odda-

^a Oryg. najbarziej.

dzą. Po skończonym wpisaniu imion, ks. promotor wszystkim pokłęknać każe, sam zaś stojący te nad nimi odprawi modlitwy:

(8) *In nomine Patris † et Filii † et Spiritus Sancti.*

Psalmus: Jubilate Deo omnis terra, servite Domino in laetitia. Introite in conspectu ejus in exultatione. Scitote quoniam Dominus ipse est Deus: ipse fecit nos, et non ipsi nos. Populus ejus et oves pascuae ejus, introite portas ejus in confessione, atria ejus in hymnis confitemini illi.

Laudate nomen ejus, quoniam suavis est Dominus, in aeternum misericordia ejus, et usque in generationem et generationem veritas ejus¹.

Gloria Patri et Filio etc.

Benedicamus Patrem et Filium cum Spiritu.

Laudemus et superexaltemus eum in saecula.

Domine exaudi orationem meam etc.

Oremus

Unus et Trinus Omnipotens Deus, Inspirator et Rector cordium et dator munerum, respice super creaturam tuam N.N. in obsequium tuum sub titulo Confraternitatis Sanctissime Trinitatis se offerentem illiusquam voluntatem et famulatum suscipere clementer dignare tribuendo et nunc remissionem culpae et poenae in vita autem gratiam te amandi et firmam fidem ac prosperitatem in morte felicitatem in aeternitate visionem revelatae faciei tuae quae famulo tuo /famulae tuae/ concede per misericordiam tuam quae superexaltat iudicium tuum in saecula. Amen.

Który wpisuje się niech mówi

Święta i nierozdzielna Trójco, Ojcze, Synu i Duchu Święty, tu i wszędzie obecny, jeden Boże, upadam przed najłaskawszym majestatem Twoim ja stworzenie Twoje i oddaję się Tobie dziś za służbę w Bractwie Imienia Twego, Trójcy Przenajświętszej, proszę Cię przez miłosierdzie Twoje, abyś użyczył łaski do uczczenia Ciebie i w potrzebach moich, tak duchownych, jako i doczesnych opatrował, a po śmierci między wybrane służki Twoje przyjąć raczył. Amen.

Po tym promotor

Ego, autoritate Sanctae Sedis Apostolicae et mea ordinaria, recipio te N. ad Confraternitatem Sanctissimae Trinitatis quae hic erecta et plantata est ac admitto te ad participationem indulgentiarum communionem (9) in vita et post mortem omnium meritorum quae istius Confraternitatis confratres suis virtuosis actibus hactenus meruerunt et in posterum merebunt vel in eos de sacrificiis missae officiiis divinis et aliis piis orationibus vel operibus derivabunt ut multiplici adjutus /adjuti/ suffragio merearis /mereamini/ videre revelata facie Creatorem tuum /vestrum/ Trinum et Unum.

¹ Psalm 100 (99).

Atque benedictio ejusdem Dei omnipotentis Patris † Filii † Spiritus Sancti † descendat super te maneat semper tecum. Amen. Deinde aspergit aqua bene.

Modlitwy

Na początku schadzki brackiej: Veni Sanctus Spiritus, Emitte Spiritum.

V. Spiritus Sancti gratia. R. Illuminet sensus et corda nostra.

V. Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor etc. Oremus. Deus qui corda fidelium etc.

Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni et adiuuando proseguere ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat et per te finiatur donante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen.

Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus, Pater et Filius, et Spiritus Sanctus. Amen.

Modlitwy przy dokończeniu schadzki

V. Benedicamus Patrem et Filium cum Sancto Spiritu.

R. Audemus et superexaltemus eum in saecula.

V. Confirma hoc Deus quod operatus est in nobis.

R. A templo sancto tuo quod est in Jerusalem.

[V.] Domine exaudi orationem meam. R. Et clamor etc.

Oremus

Praesta nobis, quesumus Domine, auxilium gratiae tuae ut quae te authore facienda cognovimus te operante impleamus.

Deus veniae largitor et humanae salutis amator quesumus clementiam tuam ut nostrae congregationis fratres propinquis et benefactores qui ex hoc saeculo transierunt /Beata Maria semper Virgine intercedente cum omnibus sanctis/ ad perpetuae (10) beatitudinis consortium pervenire concedas Per Christum retribuere dignare Domine benefactoribus nostris vivis atque defunctis vitam aeternam. Amen.

Insuper terazniejszy Ociec św. Clemens XIII nadał odpust ^b<na lat 10>^b kościołowi dywińskiemu, aby kiedykolwiek i którykolwiek ksiądz mszą św. przez całą oktawę Dnia Zadusznego w każdy dzień, także w każdy piątek każdego tygodnia, u brackiego ołtarza za duszę brata lub siostry tego Bractwa odprawi, ta dusza ma być z czyścą [s] wybawiona.

Święta zaś Najświętszej Maryi Panny: Oczyszczenia, czyli Gromlicznej [s], jak [je] nazywają, Zwiastowania, Wniebowzięcia, Niepokalanego Poczęcia, dla otrzymania 7 lat i tyleż kwadragen odpustu, a w dzień, czyli niedzielę Trójcy Przenajświętszej, [odpustu] zupełnego, są naznaczone i w te [dni] nabożeństwo

^{b-b} *Nadpisano nad przekreślonym w tekście oryginalnym: wieczniemi czasy.*

z wystawieniem Najświętszego Sakramentu, przy porządnej kondekoracyi światła, odprawować się powinno wiecznymi czasy nadane^c.

(11) W imię Trójcy Przenajświętszej, Boga Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen.
 Regestr wpisowania [s] w Bractwo Trójcy Przenajświętszej
 w roku 1763 dnia 29 maj[a]

W. imć ks. Stanisław Wojtkowski, pleban kiwatycki
 Imć ks. Jan Biernacki, altaryzta i podpr[oboszcz] kobryński
 Imć ks. Kasper Toszkiewicz, proboszcz szpitalny kobryński
 Imć ks. Andrzej Podłuski, proboszcz szpitalny szereszeński
 Imć ks. Wawrzyniec Hryniewicki, komendarz dywiński
 Imć pan Jan Bielski, lantwejt² dywiński
 Imć pan Szymon Bielski
 Imć pan Maciej Bielski
 Imć pan Piotr Kobrycki, ^dpromotor koronki Trójcy Przenajświętszej^d
 Imć pani Ewa Lipczyńska
 Imć pan Antoni Wnorowski
 Imć pan Michał Karsznicki
 Imć pan Ludwik Bielski
 Imć pan Andrzej Zawadzki
 Imć pan Jan Jabłoński
 Imć pani Marianna Michałowska
 Imć panna Antonina Laskawska
 Imć pani Helżbieta Niewińska
 Katarzyna Marcinkowska
 Tereska Zawadzka
 Imć pan Paweł Konopiński
 Imć pan Antoni Roliński
 Imć pani Franciszka Rolińska
 Franciszek Juranowski
 Imć pani Konstancja Bielska
 Imć pan Roch Biernacki
 Imć panna Łucja Bielska
 Imć panna Marianna Kobrycka
 Imć panna Antonina Kobrycka
 Imć panna Marianna Rolińska
 Imć panna Helżbieta Topolska
 (12) Imć panna Marianna Pozarzecka
 Pani Apolonia Łaziewska
 Pan Jan Karpiński
 Imć pan Anoni Pozarzecki

^c *Dopisane inną ręką i innym atramentem.* ^{d-d} *Dopisano dwiema różnymi rękami.*

² Landwójt.

Chilimon Demkowski
Anastazja Paulukowa
Imć pani Dorota Karczewska
Imć panna Konstancja Terpiłowska
Imć pan Andrzej Sierzywitowski
Imć pani Anastazja Hryniewicka
W. imć pan Karol Bielski, cześnik owrucki
W. imć pani Franciszka Bielska, cześnikowa owrucka
W. imć pan Jacek Bielski, cześnikowicz owrucki
Imć pani Barbara Laskowska
Imć pan Wojciech Mysłowski
Imć pan Jakub Sieraczyński
Imć pan Jan Trzebicki
Pan Józef Kopytowicz
Imć pan Kazimierz Mysłowski

Roku 1764 wpisani w Bractwo

Imć pan Stanisław Karśnicki
Imć pani Anna Karśnicka
Imć pani Konstancyja Karśnicka
Imć pani Anna Homżycowa
Jan Wodecki
Imć panna Katarzyna Błocka
Imć pan Tomasz Michalski
Imć pan Wiktoria Michalska
Imć pan Aleksander Maryański
Imć pan Ignacy Pawłowski
Imć pani Krystyna Wnorowska
Jejomść pani Anna Wąsikowska
Imć pan Franciszek Niwiński
Imć pani Rozalia Mysłowska
Imć pan Hieronim Bielski

(13) Roku 1765 dnia 2 maja festo Sanctissimae Trinitatis wpisani w Bractwo

Imć pan Stanisław Hryniewicki
Imć pan Ludwik Czerniewski
Imć pan Anoni Niwiński
Imć pan Jan Ilnicki
Imć pan Wojciech Tarzewski
Imć panna Jadwiga Rolińska
Imć panna Marianna Homżycłówna
Marianna Hołodycka
Imć pan Stanisław Kostecki

Roku 1766 dnia 26 maja festo Sanctissimae Trinitatis wpisani w Bractwo

Imć panna Barbara Wąsikowska
 Imć panna Katarzyna Wnorowska
 Imć panna Elżbieta Bielska

Anno eodem die 2-da julii festo Visitationis Beatissimae Virgins Mariae³

Imć pan Jan Wołoszkiewicz [Wołoszkiewicz?]
 Imć pan Michał Bonowski
 Imć pan Franiceszk Bielski
 Imćpan Łukasz Pierzański
 Imć pan Józef Roliński
 Imć pan Walenty Pszczółkowski
 Imć pani Petrunela Siostrzewitowska
 Imć pani Marcjanna Błocka
 Imć pani Marianna Wnorowska
 Imć pani Barbara Kobrycka
 Imć pani Marianna Pszczółkowska [?]
 Imć pani Anna Siękiewiczowa

Roku 1769 dnia 21 maja festo Sanctissimae Trinitatis wpisani w Bractwo

Imć pani Agnieszka Malczewska
 Imć pani Anna Boguławska
 (14) Imć pani Franciszka Kobrycka
 Imć panna Helena Rolińska
 Imć panna Marianna Bielska
 Imć panna Rozalia Wnorowska

Roku pańskiego 1769 dnia 8 Decembra⁴

W. imć pani Konstancja Leparska, podkomorzyna upicka [?]
 Imć panna Zofia Zdzitowiecka

Roku Pańskiego 1770 dnia 17 junii⁵

Imć pan Kazimierz Stromiłło
 Imć pani Barbara Stromiłłowa
 Imć pani Rozalia Mysłowska
 Imć panna Magdalena Siostrzewitowska
 Imć panna Marianna Mysłowska

³ Do 1969 roku to święto obchodzono właśnie 2 lipca. Dziś obchodzi się je 30 maja.

⁴ Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP.

⁵ Niedziela w oktawie Uroczystości Trójcy Przenajświętszej.

Imć pan Paweł Anuszewicz
Imć pani Katarzyna Anuszewiczowa
Imć panna Domicela Błocka

Roku Pańskiego 1775 dnia 11 czerwca⁶ wpisani są w Bractwo Trójcy Przenaj-
świętszej

Imć pani Elżbieta Trelińska
Imć panna Urszula Siostrzewitowska, stolnik[ówna] Żydaczowska
Imć pana Rozalia Bielska, landwójtówna
Imć panna Anna Kobrycka

Roku Pańskiego 1776 dnia 2 czerwca⁷ wpisani są w Bractwo Trójcy Przenaj-
świętszej

Imć panna Marianna Hauserówna
Imć panna Barbara Hauserówna

Roku Pańskiego 1777 dnia 24 maja⁸

Imć panna Scholastyka Bogusławska, krajczanka
Imć panna Wiktoria Bogusławska, krajczanka
Imć pani Ewa Bielska
Imć pan Antoni Wierzbicki
Imć pan Karol Mysłowski
Imć pan Karol Wnorowski
Imć pan Jan Bęcikowski
(15) Imć pan Franciszek Mysłowski
Imć pan Andrzej Lewkowicz

Rok Pański 1778 dzień 14 junii⁹

Imć pan Jakub Kosiński
Imć panna Agnieszka Bogusławska
Imć pani Monika Kosińska

⁶ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

⁷ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

⁸ Wigilia Uroczystości Trójcy Przenajświętszej.

⁹ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

1779 die 30 maii¹⁰

Imć pani Felicjanna Maryańska
Imć panna Zuzanna Siestrzewitowska
Imć panna Julianna Siestrzewitowska

Anno Domini 1780 die 21 maii¹¹

Imć pani Joanna Mysłowska
Imć panna Klara Siestrzewitowska
Marianna Radkiewiczówna

Die 10 junii anno 1781-mo Divini¹²

M.D. Matyas Łęczycka, Ekon. [?]
M.D. Urszula de Glinskie, consors ejus
M.D. Severing Toczyski de Bielsk
M.D. Stephanus Wnorowski, juvenis

Roku Pańskiego 1782 <Dywin od dnia 26 maja¹³ wpisanie zaczyna się>

Ks. Franciszek Bieńkowski, proboszcz dywiński, generalny [?] szkół wizytator,
manu propria
Ks. Mateusz Dubiecki¹⁴, reg. kanc[lerz] łucki[ego] biskupa [vel biskupstwa]
Bartłomiej Bieńkowski, ekonom szkolny [?] kowelski [?], manu propria

Roku Pańskiego 1783 dnia 6 julii

Imć pan Wojciech Kałuski
Imć pani Zofia Kałuska
Imć panna Franciszka Karśnicka

(16) Rok Pański 1792 dnia 10 junii¹⁵

Imć panna Kunegunda Krzyżanowska
Teresa Rolińska

¹⁰ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

¹¹ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

¹² Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

¹³ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

¹⁴ Bardziej znany, jako kanclerz i oficjał krakowski przy biskupie Pawle Woroniczu. L. Łętowski wiedział jedynie o jego wołyńskim pochodzeniu i związkach z biskupem łuckim, Feliksem Turskim (L. Łętowski, *Katalog biskupów, prałatów i kanoników krakowskich*, t. 2, Kraków 1852, s. 213)

¹⁵ Niedziela w oktawie Uroczystości Trójcy Przenajświętszej.

Tekla Wiszniewska
Franciszka Zadamowska [vel Zadarnowska]
Katarzyna Lipińska
Marcin Sokołowski

Roku Pańskiego 1793 dnia 26 maja¹⁶ wpisali się w Bractwo Trójcy Świętej

Imć panna Agnieszka Ilnicka
Imć panna Jadwiga Krzyżanowska
Imć pani Apolonia Zawadzka
Imć pan Karol Kobylański
Imć pan Józef Zawadzki

Roku 1798^e dnia 25 decembra wpisali się w Bractwo Trójcy Przenajświętszej

Ksiądz Jan Nepomucen Junosza Piaskowski, kanonik katedralny łucki i żmudzki,
proboszcz dywiński
Imć pan Antoni Choiński, szlachcic
Jan Michałowski, szlachcic
Imć pan Józef Piaskowski, chorążyc smoleński
Imć pan Stanisław Roszkowski, regent brański
Imć pani Konstancja Roszkowska, regentowa brańska
Imć panna Joanna Roszkowska, regentówna brańska
Imć pan Jan Roszkowski, wiceregent mielnicki
Imć pani Joanna Zdziarska, szlachcianka

Rok 1799

dnia 15 augusta¹⁷ wpisali się w toż Bractwo

Imć ks. Jan Przegaliński, beneficiatus ecclesiae dywiniensis

(17) Roku 1800 dnia 7 julii¹⁸ wpisani w Bractwo

Imć pani Jadwiga Jastrzębska, nobilis vidua
Ludowica Turska, nobilis virgo
Marianna Jastrzębska, nobilis virgo

^e Pierwotnie zapisano 1799, po czym poprawiono ostatnią 9 na 8.

¹⁶ Uroczystość Trójcy Przenajświętszej.

¹⁷ Wniebowzięcie NMP.

¹⁸ Być może jest to pomyłka i powinno być *iunii*. Wtedy byłaby to wigilia Uroczystości Trójcy Przenajświętszej.

^{f-}(29) Roku 1820 dnia 27 marca wpisują się w Szkaplerz Najświętszej Maryi Panny podczas jubileuszu następujące osoby

Imć panna Franciszka Czechowska

Imć panna Anna Ozwalińska [vel Czwalińska]

Imć panna Palonia [s] Burczakówna^{f-}

THE BOOK OF THE FRATERNITY OF THE HOLY TRINITY AT THE PARISH DYWIN 1763-1800

Summary

The Roman Catholic parish in Dywin came into existence about 1700. The parish initially belonged to the Lutsk-Brest diocese. Today, Dywin is a village on the terrain of Belorussia.

The Fraternity of The Holy Trinity was established in 1763. It was functioning there at least until the end of 18th century.

The register of this fraternity has been published in this article. The book contains:

- the list of church fetes for members of the fraternity;
- brothers duty
- ceremonies connected with enrolling new members;
- enrolment of the members of the fraternity 1763-1800.

^{f-f} *Tę zapiskę umieszczono na ostatniej karcie kodeksu po pięciu kartach wakatowych.*